

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 13690
Tarih : 29.07.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Murat SARIŞAÇ

Van Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Çevre Bakanlığı - Temm. Orman ve Köy İşleri	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih :	01 Ekim 2021	Esas No: 2/3757

TMM
KANUNLAR ve KARARLAR BSK LİĞİ
29 Temmuz 2021
Numara:

29 Temmuz 2021
869548

GEREKÇE

Neo-liberal politikalarla küresel ölçekte büyüyen “iklim krizi”nin yıkıcı etkileri gün geçtikçe daha çok görülmektedir. Bunun nedeninin, sonsuz kâr hırsıyla başta doğa olmak üzere her şey üzerinde bir tahakküm kurmak isteyen anlayış olduğu açıktır. Çünkü her gün biraz daha ormanlar tahrip edilerek toprak çoraklaştırılırken baraj ve Hidroelektrik Santralleri (HES) ile akarsuların rejimleri değiştirilerek ekosistemin dengesi bozulmaktadır. Tam da bu nedenle; ani sel baskınları, deniz suyu yükselmesi, mevsim dışı ani yağmurlar, heyelan vb. doğa olayları yaygınlaşmaktadır. İklim krizi olgusunun etkileri son yıllarda yaşanan felaketlerle seçim bölgem Van’da da kendini hissettirmektedir.

Bunun son örneği 28 Temmuz 2021 tarihinde Van’ın Başkale, Gürpınar, Saray ve Özalp ilçelerinde yaşanmıştır. Söz konusu ilçelerde yaşanan sel felaketinde; ilk belirlemelere göre binden fazla hayvan can verirken binlerce dönüm tarım arazi zarar görmüş, bazı işyeri ve konutlar zarar görürken birçok ahır da yıkılmıştır. Şüphesiz sel felaketinin neden olduğu maddi ve manevi kayıplar, ancak ciddi bir araştırmayla ortaya konulabilecektir. Bunun için de hasar alan araç ve evlerin durumunun, selde can veren büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayısının ve zarar gören tarım alanlarının belirlenmesi için geniş bir inceleme yapılması elzemdir.

Aynı şekilde Van’da 15 Temmuz 2021 tarihinde de görülen sağanak yağış, kısa sürede bir sele dönüşmüş ve şiddetli yağışın etkisiyle Başkale’de günlük yaşam sekteye uğrarken küçükbaş hayvanlar suya kapılmış, yolda heyelan oluşmuştur. Aynı durum 30 Haziran 2020 tarihinde de tekrar etmiş ve yaşanan sel felaketinde; Başkale’de günlük yaşam zorlaşırken onlarca dönüm tarım arazisi ise sular altında kalmıştır. Yine sağanak yağış; İpekyolu, Tuşba, Edremit ve Erciş ilçelerimizde sele ve su taşkınlarına neden olmuştur. Dolayısıyla Van’da özellikle son birkaç yılın Haziran – Temmuz aylarında sel yaşanmasına rağmen icra makamının da hiçbir tedbir almadığı dikkat çekmektedir.

Yaşanan doğal felaketlerde; kontrolsüz yapılaşma, Hidroelektrik Santrali (HES) inşaatları ve doğanın tahrip edilmesinin etkisi düşünüldüğünde siyasi iktidar da sorumluluktan kaçmadan ekolojiye yönelik politikasını gözden geçirmekle ve gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Özellikle Hükümet, çoklu bir ekonomik krize maruz bırakılan yurttaşlara sosyal devlet ilkesi gereğince gerekli desteği sağlamakla mükelleftir. Bu nedenle sel felaketinden etkilenen Rize ve Artvin gibi illerde “Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi” ilan edilmesi yerinde bir karardır. Fakat sosyo-ekonomik gelişim endekslerinde ve milli gelirde son sıralarda yer almasına rağmen Van’da da “Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi” tedbirlerinin alınmaması kabul edilebilir değildir.

Van’da Başkale başta olmak üzere tüm ilçelerimizde sel felaketinden etkilenen yurttaşlarımızın yaralarının sarılması, zararlarının hızlı bir şekilde tazmin edilmesi için söz konusu bölgenin acil bir şekilde afet bölgesi ilan edilmesi gerekmektedir. Bu sayede zarar gören altyapının yenilenmesinin yanında ekonomik anlamda kayıplar telafi edilebilir, halkımızın acıları hafifletilebilir. Bu amaçla “15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi” hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇESİ

MADDE 1 – Sel felaketinden dolayı Van ilinin Başkale ve diğer ilçeleri ile çevresinde oluşan zararların tazmini ve olası afetlere hazırlık yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 2 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 – Yürütme maddesidir.

**15/5/1959 TARİHLİ VE 7269 SAYILI UMUMİ HAYATA MÜESSİR AFETLER
DOLAYISIYLA ALINACAK TEDBİRLERLE YAPILACAK YARDIMLARA DAİR
KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 – 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 27 – Van ilinin Başkale ve diğer ilçeleri ile köyleri; 28 Temmuz 2021 tarihinde meydana gelen sel felaketi ve bu sel felaketinin ortaya çıkardığı olumsuzluklardan ötürü afet bölgesi ilan edilmiştir.

Bu afet bölgesi ilan edilen yerlerde yurttaşların selden zarar gören konut, işyeri, barınak vb. için alacakları yardımlarda bu kanun hükümleri uygulanır.”

MADDE 2 – Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu kanun hükümleri Cumhurbaşkanlığı tarafından yürütülür.